ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ภาวะ โภชนาการของเกษตรกรที่เพาะปลูกระบบเกษตรอินทรีย์

ในกิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสุภา วิริยภาพ

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาโภชนศาสตร์ศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ทิพย์รัตน์ มณีเลิศ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิกา วิทย์สุภากร

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการของเกษตรกรที่เป็นสมาชิก องค์กรมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือที่เพาะปลูกระบบเกษตรอินทรีย์ ในกิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และประเมินภาวะโภชนาการ ด้วยการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้งหมดจำนวน 100 คน มีอายุระหว่าง 20-60 ปี เป็นเพศชาย ร้อยละ 46.0 เพศหญิงร้อยละ 54.0 ค่าเฉลี่ยของน้ำหนัก ความสูง ดัชนีความหนาของร่างกายใน เพศชายมีค่าเป็น 56.33±7.35 กก. 161.67±7.57 ซม. และ 21.61±3.02 กก./ ม² ส่วนเพศหญิงมีค่าเป็น 56.03±9.69 กก. 152.36±4.59 ซม. และ 24.09±3.79 กก./ม² ตามลำดับ เกษตรกรชายและหญิงมี ภาวะโภชนาการปกติ คิดเป็นร้อยละ 82.6 และร้อยละ 61.1 ภาวะโภชนาการขาดสารอาหารใน เกษตรกรชายสูงกว่าเกษตรกรหญิงคิดเป็นร้อยละ 13.0 และร้อยละ 3.7 ส่วนภาวะโภชนาการเกิน พบในเกษตรกรหญิงสูงกว่าเกษตรกรชายคิดเป็นร้อยละ 35.2 และร้อยละ 4.4 อย่างมีนัยสำคัญ เกษตรกรชายที่มีภาวะโภชนาการขาดสารอาหารมีแนวโน้มมากขึ้นตามอายุ ส่วนในเกษตรกรหญิง พบภาวะโภชนาการเกินมากขึ้นตามอายุ

เกษตรกรที่ทำการเกษตรในระบบเกษตรอินทรีย์แม้จะไม่พบว่ามีปัญหาสุขภาพและ การเจ็บป่วยอันเนื่องจากการประกอบอาชีพ แต่ยังพบว่ามีปัญหาทางสุขภาพที่เกิดจากภาวะโภชนาการ เกินและชาด ทั้งในเกษตรกรชายและหญิง จึงควรเฝ้าระวังและให้คำแนะนำเรื่องโภชนาการ และ การส่งเสริมสุขภาพแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง Independent Study Title

Nutritional Status of Farmers in Organic Farming System in

Mae-On Sub District, Chiang Mai Province

Author

Mrs. Supa Wiriyapap

M.S.

Nutrition Education

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Tiparat

Maneelert

Chairman

Assoc. Prof. Dr. Somsak

Phuvipadawat

Member

Asst. Prof. Kannika

Vitsupakorn

Member

Abstract

This descriptive study was designed aiming to examine nutritional status of the organic farmers who were the member of the Northern Organic Standard Organization in Mae-On sub district, Chiang Mai Province. The data were collected by interviewing the farmers and assessed nutritional status by measuring weight and height.

The total number of 100 farmers, aged between 20-60 years were included with 46.0 % male and 54.0 % female. The average value of weight, height and body mass index of male and female were 56.33 ± 7.35 kg. 161.67 ± 7.57 cm. and 21.61 ± 3.02 kg./m.² and 56.03 ± 9.69 kg. 152.36 ± 4.59 cm. and 24.09 ± 3.79 kg./m.², respectively. 82.6% male and 61.1% female farmers were found to having normal nutrition status. Male had a higher proportion of underweight than female (13.0% and 3.7%) while female farmers were statistically overweight than male (35.2% and 4.4%). Underweight status among male farmers were increased as getting older while the female had more overweight status in the higher age.

Though farmers in organic farming system have no significant health problems due to working condition, overweight and underweight status among male and female are commonly found. Continuous health surveillance and education about nutrition and health promotion for farmers are reccommended.